

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce **T.L., a.s.**, se sídlem [redacted] zastoupeného Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem Italská 27, Praha 2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2014, čj. OÚPSŘ 345/2014-330,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 4. 12. 2014, čj. OÚPSŘ 345/2014-330, se pro nezákonnost z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, k rukám Mgr. Martina Peckla, advokáta se sídlem Italská 27, Praha 2, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí žalovaného

[1] Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byly podle § 117 odst. 5 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), jako nedůvodné zamítnuty námitky žalobce proti oznámenému stavebnímu záměru s certifikátem autorizovaného inspektora Ing. arch. J.P. pro stavbu „Změna dokončené stavby bytového domu – instalace plynových kotlů pro vytápění a ohřev TV v bytovém domě [redacted], [redacted], [redacted]“. Oznámení o stavebním záměru ze dne 29. 8. 2014 bylo dne 1. 9. 2014 doručeno Magistrátu města Liberec (dále jen „stavební úřad“) a stavební úřad oznámení vyvěsil na úřední desce písemností ze dne 8. 9. 2014, sp. zn. CJ MML 168639/14204861/14.

[2] V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že předmětem rozhodování o námitkách nemůže být zkoumání věcné správnosti řešení stavby, ale pouze posouzení toho, zda souhlas dané osoby měl či neměl být dokladován k oznámení stavebního záměru a přiloženému certifikátu autorizovaného inspektora. Po rozboru ustanovení § 117 a § 109 stavebního zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2013, žalovaný dovodil, že stavební záměr, ani jeho provádění se přímo nedotýká majetku žalobce, ani práv žalobce s jeho majetkem spojených.

[3] Žalovaný vyšel ze skutečností uvedených autorizovaným inspektorem v certifikátu ze dne 29. 8. 2014, kdy autorizovaný inspektor uvedl, že prováděním navrhované stavby, která bude probíhat podle projektové dokumentace stavby pouze uvnitř bytového objektu, nemohou být a nebudou nijak dotčeny sousední pozemky ve vlastnictví jiného vlastníka, než je stavebník. Podle posuzované projektové dokumentace prováděním navrhované stavby nebude a ani nemůže být nijak dotčeno technologické zařízení SCZT, uzavřené v samostatné předávací místnosti v 1. PP objektu. Stavba bude probíhat na jiném místě domu, po dobu stavby bude zařízení SCZT plně funkční a přístupné žalobci ke kontrole. Při napojování nového zdroje na stávající vnitřní rozvody je již zařízení SCZT odpojeno od vnitřních rozvodů v domě, a to rozhraním s domovními rozvody ve vlastnictví vlastníka objektu pouhým uzavřením ventilů a zůstane tedy nadále nedotčené.

[4] Žalovaný doplnil, že nové plynové kondenzační kotle v celkovém počtu 2 ks se budou nacházet v suterénu předmětného bytového domu, a to v samostatné místnosti nazvané „Plynová kotelna“. Tato místnost je pod uzamčením, nedovolujícím přístup neoprávněných osob. Stávající zařízení SCZT se nachází ve vedlejší místnosti. Samotné místo odpojení – osazení uzavíracích armatur na stávající potrubí se nachází v samostatné místnosti za předávacími stanicemi. Za těmito uzavírat s nimi armaturami bude provedeno napojení nového potrubí od plynových kotlů na stávající. Žalovaný dovodil, že zřízením nového zařízení na dodávku tepelné energie v žádném případě nedojde k zásahu do zařízení žalobce a nelze tedy hovořit o nějaké dotčenosti zařízení SCZT prováděním instalace plynových kotlů. Práce na rozvodech nelze v žádném případě provádět, když jsou rozvody zaplněné nosným médiem – teplá voda, teplá – horká pára, ale rozvody musí být vypuštěny.

[5] Žalovaný zdůraznil, že manipulace s rozvodem i věcí výlučně soukromoprávní povahy, jež jsou mimo předmět zkoumání správního orgánu. Stavební úpravy otopné soustavy jakékoliv stavby, jejímž zdrojem tepla je SCZT a při jejich realizaci má být zasahováno do rozvodů topného média, zásadně probíhají v režimu odstávky zdroje SCZT. Fyzicky se odstávka SCZT provádí uzavřením ventilu na potrubí. Odstávka nebo odpojení zdroje tepla SCZT neprobíhá ve veřejnoprávním režimu, nevyžaduje proto řádné stavební nebo jiné povolení ani jiný souhlas stavebního úřadu.

[6] Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 120/2013-19. ve kterém bylo vysloveno, že vlastník SCZT není osobou, která by byla účastníkem stavebního řízení podle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona, neboť jeho zařízení bylo již odpojeno, když odpojením není nutné fyzické oddělení, což je ovšem fyzicky naprosto stejné, jako když je odstaveno. Dále žalovaný zdůraznil, že podmínku přímé dotčenosti práv je třeba posuzovat ve vztahu k provádění (realizace) stavby.

[7] Podle žalovaného závěrům autorizovaného inspektora a žalovaného odpovídá i písemnost žalobce ze dne 9. 10. 2014, v níž není objektivně uvedena žádná skutečnost, která by nasvědčovala závěru o tom, že by žalobce mohl být prováděním stavby přímo dotčen na svých právech majetkové povahy, tedy vlastnictví a právu odpovídajícímu věcnému břemeni přístupu ke svému technologickému zařízení SCZT, jak je myšleno v § 109 stavebního zákona. K přiznání postavení účastníka stavebního řízení nepostačuje jen samotná existence věcného břemen podle energetických zákonů, aniž by tu byla objektivní skutečnost, ze které by bylo možno vyvodit potenci či riziko zásahu do práv žalobce. Žalovaný nakonec rozebral, že žalobce nemůže být účastníkem řízení ani podle § 109 písm. a), b), c), e), f) a g) stavebního zákona, proto jeho námitky jako nedůvodné (nepřípustné) zamítl.

II. Žaloba

[8] Žalobce namítal porušení stavebního zákona tím, že ke stavebnímu záměru a vydanému certifikátu autorizovaného inspektora nebyl ve smyslu § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona opatřen jeho souhlas jako účastníka stavebního řízení.

[9] Dále namítal, že byl dotčen na svém veřejném subjektivním právu k vytvoření řádných podmínek pro provozování SZTE a zajištění co možná nejekonomičtějšího zásobování tepelnou energií subjektům na ni napojených. Žalovaný se měl zabývat tím, zda jsou splněny podmínky podle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší pro odpojení předmětného objektu a podmínky § 77 odst. 5 energetického zákona. Dovožoval, že pokud by bylo vedeno stavební řízení, byl by jeho účastníkem podle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona, neboť je provozovatelem soustavy SZTE (soustava zásobování tepelnou energií) a jejím vlastníkem, jakož i oprávněným z věcného břemene, které ho opravňuje mj. k umístění přípojky SZTE v předmětném bytovém domě. Do přípojky musí být v případě změny způsobu vytápění daného objektu zasaženo, a to přinejmenším odpojením od potrubí v bytovém domě, včetně uzavření ventilů a zaslepení přípojky.

[10] Žalobce zdůraznil, že účastenství osoby ve stavebním řízení je založeno na možnosti přímého dotčení práv prováděním stavby. Soudu předestřel, že stavební úřad a žalovaný s ním jako s účastníkem jednali v jiných stavebních řízeních, jejichž předmětem byla změna způsobu vytápění bytových domů, tato rozhodnutí byla přezkoumávána i zdejším soudem. Napadené rozhodnutí je tak v rozporu s dosavadní praxí žalovaného, který v minulosti dokonce zrušil prvostupňové stavební povolení k odvolání žalobce jako opomenutého účastníka dle § 84 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a věc stavebnímu úřadu z tohoto důvodu vrátil k dalšímu řízení s pokynem, aby s žalobcem jako účastníkem stavebního řízení jednal.

[11] Žalobce namítal porušení § 2 odst. 4 správního řádu a poukazoval rovněž na rozhodovací praxi zdejšího soudu, kdy např. v rozsudku ze dne 26. 1. 2011, sp. zn. 59A 68/2010, soud uvedl, že se ztotožňuje s posouzením stavebního úřadu, že žalobce bylo třeba považovat za účastníka řízení podle § 109 odst. 1 písm. d) věta druhá stavebního zákona.

[12] Žalobce odkázal zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. 7 As 162/2014, ale také další, které se danou otázkou zabývaly a podle kterých měl být žalobce účastníkem stavebního řízení, pokud by bylo vedeno, a žalovaný měl k jeho námitkám vyslovit, že oznámení stavebního záměru nemá právní účinky.

[13] Žalobce napadl jako nesprávný závěr o nulové míře dotčení věcného břemene zřízeného v jeho prospěch. Stavba má totiž zasáhnout do rozvodů, na které je SZTE stále napojena, což může ohrozit jeho fungování jako celku.

[14] Dále uvedl, že účastníkem stavebního řízení by byl především jako vlastník příslušné části SZTE, která zahrnuje i rozvod (přípojku) vedoucí k předmětnému objektu. Žalovaný dopady stavby hodnotil jen ve vztahu k přípojce vedoucí do nebytového prostoru objektu, která však není ve vlastnictví žalobce. V rozhodnutí byly zaměňovány pojmy přerušení dodávky a odpojení od soustavy SZTE. Přitom o odpojení lze hovořit, pokud nebude do objektu dlouhodobě dodáváno teplo, v takovém případě je třeba přikročit k celé řadě technických kroků (např. vyřezání čisti potrubí a osazení v rámci zaslepovací příruby na odbočce k objektu, atd.) Pokud se tak v rozhodnutí hovoří o osazení uzavíracích armatur na stávající potrubí, nehovoří se o odpojení od soustavy SZTE, ale o přerušení dodávky, které není dostačujícím krokem k odpojení od soustavy SZTE.

[15] Žalobce dále zdůrazňoval příčinnou souvislost mezi stavebním záměrem a odpojením domu od SZTE a zmiňoval negativní důsledky výstavby plynové kotelny z hlediska provozování SZTE.

[16] Nakonec žalobce namítal, že rozhodnutí bylo žalovaným nedostatečně odůvodněno, když prakticky odkázal na závěry autorizovaného inspektora obsažené v certifikátu. Žalobce také poukázal na svoje námitky, v nichž vznesl důvody nezákonnosti daného stavebního záměru. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a žalobci proti žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[17] V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odmítl, že by ustanovení § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb. (energetický zákon) vylučovalo, aby byla změna vytápění provedena jako stavební záměr po posouzení autorizovaným inspektorem.

[18] K námitce, že žalobce měl být považován za účastníka stavebního řízení a autorizovaný inspektor měl k certifikátu obstarat jeho souhlas, odkázal na důvody, které rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí. Sama skutečnost, že v jiných stavebních řízeních měl žalobce postavení účastníka, automaticky neznamená, že toto postavení mu svědčí v posuzované věci. Je vždy nutno posoudit, zda zákonné věcné břemeno k zařízení v jeho vlastnictví uvnitř objektu může být provedením stavby přímo dotčeno. V daném případě jak samotným autorizovaným inspektorem, tak na základě skutečností zjištěných žalovaným bylo uzavřeno s tím, že není nutné doložit souhlas žalobce. Míra přímé dotčenosti vlastnictví, popř. věcného břemene byla v daném případě zjevně nulová, neboť předmětná stavba bude probíhat

na jiném místě, než se nachází zařízení žalobce, kdy navíc po dobu provádění bude zařízení žalobce plně funkční a přístupné ke kontrole.

[19] Žalovaný odmítl názor, že k přiznání postavení účastníka stavebního řízení, pokud by bylo vedeno, by měla postačovat jen existence věcného břemene podle energetických předpisů jako taková, aniž by byla dána objektivní skutečnost, na základě které by bylo rozumné dovodit potenci či jiné riziko možného objektivního přímého dotčení práv žalobce. Zdůraznil, že k přímému dotčení práv žalobce k SZTE prováděním stavby nemůže dojít, úpravy topných systémů jsou prováděny v režimu odstávky, kterou provádí vždy jen vlastník SZTE. Dle žalovaného se jedná o obdobný případ, jako byl řešen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 120/2013-19.

[20] Nakonec žalovaný upozornil na současný stav, kdy žalobce již své zařízení od vnitřních rozvodů odpojil a uvedl je do klidu, a to ještě před provedením propojení vybudovaných nových vnitřních rozvodů od plynových kotlů na stávající vnitřní rozvody v domě. Nikoliv ale v důsledku provádění stavby, ale protože byl ukončen smluvní vztah na dodávku tepla do předmětného domu prostřednictvím zařízení žalobce. Žalobce nevznese ani žádné výhrady v době provádění prací ohledně jakéhokoli neodborného zásahu do jeho zařízení.

[21] Žalovaný znovu zopakoval, že za takového stavu, kdy bylo zařízení žalobce odpojeno uzavřením přívodů topného média, nemůže ani k potenciálnímu zásahu do práv žalobce dojít. Stavba byla na základě účinného oznámení autorizovaného inspektora provedena a je kolaudována. Pokud by bylo vysloveno, že oznámení autorizovaného inspektora nemělo právní účinky, byla by předmětná stavba dodatečně povolena a žalobce by v žádném případě nebyl účastníkem řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby. Takový stav není podle žalovaného s odvoláním na celou řadu nálezů Ústavního soudu racionální a proporcionální.

[22] Žalovaný také konstatoval, že žalobce nikdy nepodal návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, a to ani v souvislosti s dříve podanými kasačními stížnostmi, ve kterém by vznesl obavu z neoprávněného zásahu do jeho zařízení při napojování nových kotlů na domovní rozvody či z toho, že by o napojení nového zdroje nevěděl. Žalovaný navrhoval, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Replika žalobce

[23] V replice žalobce konstatoval, že žalovaný nijak jeho žalobní argumentaci nevyvrátil. Žalovaný se nevypořádal s námitkou, že § 77 odst. 5 energetického zákona je speciální vůči stavebnímu zákonu. SZTE je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona a nachází se mj. na pozemku, na němž byl stavební záměr realizován, i na pozemku sousedním. Nadto mu svědčí právo odpovídající věcnému břemeni k bytovému domu, tedy měl by postavení účastníka stavebního řízení podle § 109 písm. d) a e) stavebního zákona. Nesouhlasil s tím, že míra dotčení jeho věcných práv je nulová, posouzení toho, zda k dotčení skutečně dojde, je předmětem meritorního posouzení ve stavebním řízení.

[24] Upozornil na to, že vlivem odpojení objektu od SZTE dochází k řadě problémů technického rázu, přičemž i pouhá dočasná odstávka SZTE má obdobné technické dopady na SZTE, které by měly být posouzeny ve stavebním řízení.

[25] Žalobce odkázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v nichž bylo uvedeno, že chybný postup při napojování by mohl ohrozit fungování SZTE jako celku, proto má být žalobce informován o tom, jakým způsobem bude probíhat napojení nové plynové kotelny na stávající rozvody v bytovém domě, na které bylo SZTE napojeno.

[26] Žalobce setrval na tom, že jeho vlastnická práva k SZTE i příslušné koncové přípojce dotčena jsou, i když odpojení provádějí jeho technici. I správné odpojení a na něj navazující zaslepení příslušné větve SZTE ztíží, ne-li znemožní její opětovné využití, čímž je dotčeno vlastnické právo v důsledku dotčení výkonu užívacího práva.

[27] Žalobce setrval na svém stanovisku, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné.

V. Posouzení věci soudem

[28] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích žalobních námitek, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[29] Problematikou účastenství žalobce ve stavebním řízení, ve kterém by se rozhodovalo o povolení stavby spočívající ve změně stavby – změna způsobu vytápění objektu jeho odpojením od žalobcovy SZTE a zřízení nového zdroje vytápění – plynové kotelny, se zdejší soud zabývá opakovaně. Ani v projednávaném případě neshledal důvod se od nastolené rozhodovací praxe odchýlit.

[30] Soud při posuzování žalobních námitek vycházel ze závěrů Nejvyššího správního soudu uvedených v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, čj. 7 As 162/2014 - 34 (rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), v obdobné věci stejného žalobce, které Nejvyšší správní soud zopakoval i ve svých dalších rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 5. 11. 2014, čj. 1 As 130/2014 - 29 či ze dne 19. 11. 2014, čj. 8 As 121/2014 - 34 nebo ze dne 2. 2. 2015, č. j. 8 As 172/2014-35, ze dne 22. 4. 2015, čj. 2 As 170/2014 - 54, či naposledy např. ze dne 30. 7. 2015, čj. 9 As 249/2014 - 56. Je na místě připomenout, že v nedávné minulosti se zdejší soud s uplatněnými žalobními body při respektování shora cit. judikatury Nejvyššího správního soudu vypořádal v několika zrušujících rozsudcích (např. ze dne 12. 3. 2015, čj. 59 A 71/2014 - 77, či ze dne 2. 6. 2015, čj. 59 A 108/2014 - 79), kterým se ani žalovaný podáním kasační stížnosti nebránil. A protože se skutkové ani právní okolnosti projednávaného případu nijak neliší, byť žalovaný akcentuje zahájení klíčové etapy stavebních prací, a to napojení nově budovaného zdroje vytápění na stávající rozvody až po ukončení soukromoprávního vztahu na odběr tepla mezi stavebníkem a žalobcem a uzavření

ventilů, nevidí soud žádný důvod odchytil se od argumentů obsažených v právě specifikovaných rozsudcích.

[31] Podstatou sporu je zodpovězení otázky, zda by žalobce měl jinak postavení účastníka stavebního řízení ve smyslu § 109 stavebního zákona a měl být proto vyžádán jeho souhlas se stavebním záměrem podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, a zda jím podané námitky proti oznámenému stavebnímu záměru byly přípustné či nikoli ve smyslu § 117 odst. 4 stavebního zákona.

[32] Podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona je stavebník oprávněn provést stavbu vyžadující jinak stavební povolení na základě oznámení stavebního záměru stavebnímu úřadu autorizovaným inspektorem, který posoudil projektovou dokumentaci stavby a k oznámení připojil *„souhlasy osob, které by byly jinak účastníky stavebního řízení podle § 109 s oznamovaným stavebním záměrem“*.

[33] Stavební úřad dle § 117 odst. 4 stavebního zákona *„vyvěsí bez zbytečného odkladu na úřední desce oznámení stavebního záměru po dobu nejméně 30 dnů a osobám, které by jinak byly účastníky stavebního řízení, umožní nahlížet do podkladů připojených k oznámení stavebního záměru včetně certifikátu. Ve lhůtě 30 dnů ode dne vyvěšení oznámení stavebního záměru mohou tyto osoby podat proti oznámenému stavebnímu záměru námitky pouze z důvodu, že neodpovídá podkladům, na základě kterých udělily svůj souhlas, nebo z důvodu, že jejich souhlas nebyl opatřen; k jiným námitkám se nepřihlíží“*.

[34] Podle § 117 odst. 5 stavebního zákona správní orgán, který by byl jinak příslušný k odvolání proti stavebnímu povolení, *„přezkoumá oznámení stavebního záměru z hlediska souladu s právními předpisy podle odstavce 4 a rozhodne a) o tom, že oznámení nemá právní účinky, jestliže oznámený stavební záměr je v rozporu s právními předpisy, nebo b) o zamítnutí námitek nebo výhrad pro nepřípustnost nebo pro nedůvodnost“*.

[35] Nutnost opatření žalobcova souhlasu s oznámeným stavebním záměrem s certifikátem autorizovaného inspektora, stejně jako oprávnění žalobce podat námitky proti tomuto záměru, tedy závisí na posouzení otázky, zda by byl účastníkem stavebního řízení, bylo-li by vedeno.

[36] Podle § 109 stavebního zákona je účastníkem stavebního řízení pouze:

„a) stavebník,

b) vlastník stavby, na níž má být provedena změna, není-li stavebníkem,

c) vlastník pozemku, na kterém má být stavba prováděna, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo k pozemku prováděním stavby přímo dotčeno,

d) vlastník stavby na pozemku, na kterém má být stavba prováděna, a ten, kdo má k tomuto pozemku nebo stavbě právo odpovídající věcnému břemenu, mohou-li být jejich práva prováděním stavby přímo dotčena,

e) vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno,

f) ten, kdo má k sousednímu pozemku právo odpovídající věcnému břemenu, může-li být toto právo prováděním stavby přímo dotčeno,

g) osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo

rozhodnuto v územním rozhodnutí“.

[37] Žalobce konkrétně tvrdil důvody svého účastenství dle písmene d) a e) tohoto ustanovení, k těmto důvodům jeho účastenství ve stavebním řízení dle cit. ustanovení se judikatura Nejvyššího správního soudu a v návaznosti na to i soudu zdejšího vypořádala.

[38] SZTE je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona. Jak vyplývá ze soudního a správního spisu, tato stavba se nachází na pozemku, na kterém má být změna stavby (změna způsobu vytápění a ohřevu TV) prováděna. Kromě toho svědčí žalobci na základě § 76 odst. 5 a § 77 odst. 6 energetického zákona práva odpovídající věcnému břemeni k předmětnému bytovému domu (tj. ke stavbě, na níž má být prováděna změna).

[39] Samotná existence vlastnického práva, respektive práva odpovídajícího věcnému břemeni, není postačující k učinění závěru o účastenství osoby z těchto práv oprávněné. V případě § 109 písm. d), resp. e) stavebního zákona musí podle zákona přistoupit druhá podmínka, spočívající v tom, že práva těchto osob mohou být prováděním stavby přímo dotčena. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 19. 6. 2009, čj. 5 As 67/2008 - 111, *„účastenství v územním i stavebním řízení má vždy dvě podmínky; existenci vlastnického nebo věcného práva jako podmínku základní a druhou podmínku, kterou je přímé dotčení existujícího práva. Klíčovým pojmem pro vymezení okruhu účastníků územního i stavebního řízení podle stavebního zákona je přitom pojem „přímé dotčení“.*

[40] Zároveň je však nutno podotknout, že k závěru o účastenství osoby postačí pouhá možnost dotčení práv. To, zda skutečně k dotčení dojde, či nikoliv, má být až předmětem meritorního posouzení ve stavebním řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, čj. 2 As 44/2005 - 116, publ. pod č. 850/2006 Sb. NSS).

[41] Dále je třeba zdůraznit, že okolnosti, které svědčí pro závěr o možné přímé dotčenosti práv a tedy účastenství určité osoby ve stavebním řízení je povinen si stavební úřad, resp. v souzené věci žalovaný zhodnotit sám, a to nejen na základě skutečností tvrzených či namítaných dotčenou osobou.

[42] K námitkám žalovaného, který se dovolává novelizace cit. ustanovení k 1. 1. 2013, jež dle jeho přesvědčení dává prostor pro nové posouzení účastenství žalobce ve stavebních řízeních o změně způsobu vytápění (*pozn. soudu* v minulosti stavební úřad i žalovaný běžně se žalobcem jako účastníkem stavebního řízení jednal, jak plyne z řady rozsudků zdejšího soudu i Nejvyššího správního soudu, v nichž byla přezkoumávána zákonnost stavebních povolení na vybudování plynových kotelen objektů na území města Liberec) soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, čj. 7 As 163/2014 - 70, který se s nimi vypořádal následovně: *„Poukazoval-li krajský úřad ve vyjádření na změny právní úpravy k 1. 1. 2013, a tedy nutnost vykládat účastenství ve stavebním řízení podle ust. § 109 stavebního zákona odlišně, je nutno odkázat na rozsudek ze dne 22. 4. 2015, čj. 2 As 170/2014 - 55, ve kterém se touto otázkou Nejvyšší správní soud zabýval a uvedl, že novelizací skutečně došlo k formulační změně, která by za jistých okolností mohla být signálem obsahové změny vykládaného ustanovení. Původní formulace hovořící o dotčení „navrhovanou stavbou“ byla nahrazena formulací o dotčení „prováděním stavby“. Důvodová zpráva k návrhu zákona, jímž byl ust. § 109 stavebního zákona změněn (zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění stavební*

zákon) uvádí (viz důvodová zpráva, zvláštní část, k části první, k čl. I, k bodům 150 až 156 - § 109, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, 2011, sněmovní tisk 573/0, dostupný na www.psp.cz): „V § 109 jsou vymezeni účastníci stavebního řízení. To znamená pouze toho správního řízení, které je zahájeno dnem, kdy žádost o vydání stavebního povolení dojde stavebnímu úřadu. Ve stavebním řízení se neřeší věci, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto v územním řízení (popř. v uzavřené a účinné veřejnoprávní smlouvě upravující umístění stavby, v regulačním plánu nahrazujícím územní rozhodnutí, popřípadě v územním souhlasu). Umístění stavby na pozemku, její odstupy od hranic pozemku, od dalších staveb – navrhovaných či stávajících a v souvislosti s tím i umístění oken, orientace stavby vzhledem ke světovým stranám, výška stavby, tvar střechy – tím i zastínění sousedních staveb nebo pozemků, přístup ke stavbě, zajištění parkovacích stání pro vozidla a v neposlední řadě účel, kterému má stavba sloužit, jsou při podání žádosti o vydání stavebního povolení již vyřešené. Tomu odpovídá vymezení okruhu účastníků stavebního řízení. Budou jimi osoby, jejichž vlastnické právo či právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, může být přímo dotčeno prováděním stavby. Upřesňuje se, že účastníkem stavebního řízení se stává také osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis. Nejčastěji se jedná o občanské sdružení, kterým toto postavení za určitých podmínek přiznává § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a § 23 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Podmínkou účastenství podle stavebního zákona je dotčení veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů, pokud nebylo o dotčení v plném rozsahu rozhodnuto v územním rozhodnutí.“ Přímé dotčení prováděním stavby v tom smyslu, v jakém to chápe důvodová zpráva a jaký odpovídá i samotnému jazykovému významu novelizovaného ustanovení § 109 stavebního zákona, se tedy ve svém obsahu neliší od předchozí úpravy (za užití formulace o dotčení „navrhovanou stavbou“), a to z jednoduchého důvodu – samotná povaha stavebního povolení se novelizací nezměnila a stejně tak se nezměnila návaznost stavebního povolení na předchozí rozhodování ve věci zamýšlené stavby, zejména návaznost na územní rozhodnutí či jeho alternativy. Jinak řečeno, rozhoduje-li se ve stavebním řízení o tomtéž, o čem se rozhodovalo před novelizací úpravy účastenství v § 109 stavebního zákona, nemění se (nezvětšuje ani nezmenšuje) okruh situací, u nichž z povahy věci připadá v úvahu dotčení osob uvedených v odstavcích c), d), e) a f) zmíněného paragrafu stavebního zákona. Povaha dotčení těchto „okolních“ osob prováděnou stavbou tedy nutně vyvěrá z toho, jaké oprávnění k jednání, a tedy i následkům takového jednání může dát stavební povolení stavebníkovi. Tato povaha se, jak již řečeno, novelizací § 109 stavebního zákona nezměnila. Neexistuje proto žádný důvod, aby dotčení „prováděním stavby“ bylo vnímáno obsahově jinak (úže či naopak šíře) než dotčení „navrhovanou stavbou“.

[43] V projednávané věci, obdobně jako ve skutkově obdobných věcech, byly autorizovaným inspektorem i žalovaným konkretizovány některé skutkové okolnosti, které do určité míry v některých aspektech snižují možnost přímého dotčení žalobce na jeho právech. Předně stavební úpravy mají probíhat pouze uvnitř bytového domu, na jiném místě společných prostor, než se nachází zařízení ve vlastnictví žalobce. To je uzavřeno v samostatné místnosti, kam nebude přístup žalobce prováděním stavby nijak omezen. Stavební úpravy nevyžadují přemístění či odstranění zařízení žalobce. Nebylo zohledněno, že stavba (kterou je třeba rozumět veškeré plánované stavební úpravy, tedy nejen závěrečné napojení nového zdroje tepla a ohřevu teplé vody) má probíhat při napojení SZTE na stávající rozvody v domě. Součástí stavebního záměru je pak napojení nových plynových kotlů na

tytéž rozvody, jak vyplývá z oznámení stavebního záměru i certifikátu autorizovaného inspektora.

[44] Právě v tom, že stavební záměr jako celek má zasáhnout také do stávajících rozvodů, na které je napojena SZTE, je nutno spatřovat možnost přímého dotčení žalobce na jeho právech k SZTE (viz. citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, čj. 7 As 162/2014 - 34, ze dne 5. 11. 2014, čj. 1 As 130/2014 - 29 či ze dne 19. 11. 2014, čj. 8 As 121/2014 - 34 nebo ze dne 2. 2. 2015, čj. 8 As 172/2014 - 35). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že provozovatel SZTE by měl být informován o tom, jakým způsobem bude probíhat napojení na rozvody aktuálně napojené na SZTE, neboť to může ovlivnit, respektive při chybném postupu i ohrozit fungování celé SZTE. Přinejmenším v tomto rozsahu by se tedy měl žalobce účastnit stavebního řízení, bylo-li by vedeno, a měl by mít také mimo jiné možnost uplatnit námitky dle § 114 stavebního zákona.

[45] Dle projektové dokumentace, certifikátu autorizovaného inspektora a napadeného rozhodnutí má sice v průběhu provádění stavby dojít k ukončení soukromoprávního vztahu a následně plánovanému odpojení (či odstávce) SZTE, nicméně dle názoru soudu nelze tuto okolnost předjímat a postavit na ni závěr o tom, že žalobce na svých právech nemůže být žádným myslitelným způsobem dotčen. Zdejší soud má za to, že účastenství žalobce ve stavebním řízení, případně vyžádání jeho souhlasu se stavebním záměrem, jestliže stavebník zvolí cestu posouzení stavebního záměru autorizovaným inspektorem, je zárukou toho, že se žalobce jako vlastník SZTE, na kterou je dosud objekt napojen, o plánované změně stavby skutečně dozví a bude informován o způsobu napojení nového zdroje vytápění na stávající rozvody v objektu a bude moci ověřit, zda před napojením nového zdroje skutečně dojde k ukončení soukromoprávního vztahu mezi jím a stavebníkem – dosavadním odběratelem tepla ze SZTE a odpojení (resp. odstávka) bude vyžádána v souladu s § 76 odst. 5 písm. e) energetického zákona.

[46] Je-li patrné, že by určitá osoba mohla být stavebním záměrem přímo dotčena ve svých právech (soud opět zdůrazňuje potencialitu přímého dotčení) ve smyslu § 109 písm. d), resp. e) stavebního zákona, musí být opatřen její souhlas dle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona. A to zásadně bez ohledu na to, zda aktuálně taková osoba něco vůči stavebnímu záměru namítá, resp. že opakovaně namítá pouze skutečnosti, o nichž bylo soudy vysloveno, že se jich ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění nemůže s úspěchem dovolávat. Z tohoto pohledu tedy není podstatné, že v písemnosti 9. 10. 2014 se žalobce dovolává nejen svého účastenství ve stavebním řízení, pokud by k povolení daného stavebního záměru probíhalo, ale zejména porušení řady právních předpisů v souvislosti se stavebním záměrem.

[47] K opakovanému odkazu žalovaného na závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku ze dne 3. 4. 2014, čj. 9 As 120/2013 - 19, je nutno konstatovat, že skutkové okolnosti tehdy projednávaného případu byly odlišné. Cit. rozsudek se týkal případu, kdy bylo vybudování nové plynové kotelny projednáváno v řízení o dodatečném povolení stavby, účastenství vlastníka a provozovatele CZT bylo posuzováno dle § 27 odst. 2 správního řádu a především již v průběhu správního řízení prokazatelně došlo k ukončení soukromoprávního vztahu a odpojení objektu od CZT, zatímco v řízení o námitkách žalobce byl předmětný objekt stále k žalobcově SZTE připojen a k jeho odpojení má dojít teprve v průběhu vlastní realizace stavby.

[48] Soud tedy na základě výše uvedeného uzavírá, že žalobce by byl v případě oznámeného stavebního záměru podle § 109 písm. d), resp. e) stavebního zákona účastníkem stavebního řízení, bylo-li by vedeno. Z tohoto důvodu měl být k oznámení stavebního záměru na základě § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona opatřen jeho souhlas. Nestalo-li se tak, měly být jeho námitky posouzeny jako důvodné a podle § 117 odst. 5 věty třetí písm. a) stavebního zákona mělo být rozhodnuto o tom, že oznámení stavebního záměru nemá právní účinky.

[49] K argumentům žalobce o škodlivých následcích vybudování plynových kotlů z hlediska fungování SZTE soud uvádí, v těchto okolnostech nelze spatřovat důvody, pro které by bylo třeba považovat žalobce za účastníka stavebního řízení. Jak již dříve zdejší soud i Nejvyšší správní soud judikovaly, ve stavebním řízení není na místě řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy SZTE, ekonomiky jejího provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdrojů tepelné energie. Stejně tak se soud nemohl zabývat námitkami možného rozporu stavebního záměru s právními předpisy. Tyto dílčí právní závěry byly opakovaně aprobovány Nejvyšším správním soudem ve shora cit. rozsudcích.

[50] Poukázal-li žalovaný ve svém vyjádření k žalobě na současný stav, kdy v důsledku zamítnutí žalobcových námitek byly změny stavby na základě oznámeného certifikátu autorizovaného inspektora dokončeny a stavby kolaudována, soud uvádí, že tyto skutečnosti v žádném případě s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. nemohou být důvodem pro zamítnutí žaloby. Ani průběh řízení o dodatečném povolení stavby, pokud by případně bylo vedeno, a posouzení účastenství osob v takovém řízení nemůže být určující pro posouzení důvodnosti uplatněných žalobních bodů. Pokud se žalovaný ve svém vyjádření dovolával principu proporcionality rozhodování správních orgánů, soud musí ve shodě s Nejvyšším správním soudem (srov. rozsudek ze dne 14. 5. 2015, čj. 7 As 163/2014 - 70), konstatovat: „... že by zastávaný přístup upřednostňoval ryze formální řešení a neposiloval důvěru občanů v rozhodování orgánů veřejné moci, jak tvrdil krajský úřad. Je to správní orgán, který porušil výše uvedeným postupem zákon. Pokud správní orgán postupuje v rozporu se zákonem, resp. následně nerespektuje závazný právní názor soudu, jednoznačně neposiluje důvěru občanů v rozhodování orgánů veřejné moci.“

VII. Závěr a náklady řízení

[51] Soud z uvedených důvodů napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, který bude v dalším řízení vysloveným právním názorem soudu vázán.

[52] Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce souhlasil a žalovaný ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas nevyjádřil.

[53] Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

[54] Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnou a náhradou hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za dva úkony právní služby (převzetí věci a podání žaloby) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon – § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] celkem částku 6 200 Kč. Náhrada hotových výdajů pak sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok o částku odpovídající této dani, která činí 1 428 Kč. Soud nepovažoval odměnu a hotové náklady na právní úkon podání repliky za účelně vynaložené náklady žalobce, neboť replika obsahovala zopakování a zdůraznění skutečností již namítaných v žalobě a nepřinesla do věci nic nového. Soud uložil žalovanému, aby náhradu nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce, v přiměřené lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 17. června 2016

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu